

één-op-één-enscenering van de opera. Toch blijft *Ottone*, *Ottone* vrij dicht bij het verhaal van *L'incoronazione* aanzitten, een ingewikkelde intrige waarvan de spil gevormd wordt door Nero, die, om zijn geliefde Poppea tot keizerin te kunnen kronen, zijn wettelijke echtgenote Ottavia wil verstoten. Seneca probeert de keizer tot rede te brengen door hem op zijn plichten als staatsman te wijzen maar wordt ter dood veroordeeld. Ottavia dwingt Ottone Poppea te vermoorden. Ottone, beantwoordt, na definitief afgewezen te zijn door zijn vroegere geliefde Poppea, de gevoelens van Drusilla en maakt van haar kleren gebruik om tot bij de slapende Poppea te komen. De aanslag mislukt en Drusilla wordt beschuldigd. Ottone bekent en Ottavia wordt als aanstichtster verstoten. Dat is het, grosso-modo. Het libretto hangt met haken en ogen aaneen, overtreedt alle wetten van perspectiefsturing en slaagt er — uiteraard binnen het beperkte bestek dat zo'n libretto gegund is — niet in één persnage een schijn van geloofwaardigheid te geven. Wellicht is dat ook niet zo belangrijk, maar dan moeten opera-fanaten ook niet moord en brand schreeuwen omdat ze ineens vrezen dat het publiek de plot niet zou kunnen volgen. Als ik onvoorbereid naar een opera ga kijken, kan ik dat evenmin. En dan zie ik houten Klaassen die plaatjes maken bij praatjes. En wat gebeurt er in *Ottone*, *Ottone*? De Keersmaecker laat mij de muziek en de muzikale opbouw van *L'incoronazione* 'verstaan' via de choreografie, met als hoogtepunten de snerpemde klacht

van Ottavia (het getormenteerde lichaam van Nathalie Million dat breekt, plooit, valt), het "Cantiamo" van Nero (een orgiastisch-groteske dans van Ducourt en Droulers) en Drusilla's "Felice" (het sensueel-fri-vole gehuppel van Saunier).

Bovendien slaagt De Keersmaecker erin het intrige te vertalen in een snijdende choreografische-theatrale taal, die ver afstaat van een armtierige illustratie/imitatie van een verhaal/werkelijkheid. Wanneer Ottavia Ottone dwingt Poppea te vermoorden, maakt ze daartoe steeds opnieuw gebruik van de dwingende codes van de salon- of hofdans. Ze steekt haar hand op en Ottone moet de zijne er steunend onderzetten. Seneca sterft als Nero hem van de levensnoodzakelijke stoel aftrekt. Een verhaal vertellen via dans, zonder in een afgelichte expressiviteit of een doorweekte symboliek te vervallen, dat is een zware taak die De Keersmaecker koppig volbrengt.

Een ander verhaal

Naast die stukken choreografie die de handeling, 'het verhaal', mee constituëren, zitten er in *Ottone*, *Ottone* ook brokken die *L'incoronazione* a.h.w. tussen aanhalingstekens plaatsen, commentariëren. Op die manier vertelt De Keersmaecker ten slotte haar verhaal. En dat gaat over mannen en vrouwen en liefde. Over rede en passie. Over aantrekking en afstoting. Over de bokkesprongen die in *L'incoronazione* in liefdesnaam gemaakt worden. "We got married in a fever" van Lee Hazlewood en Nancy

Sinatra heft, met al z'n Amerikaanse naïviteit, even de contrasten op in een vrolijke collectieve jazzdans. En de sublieme slaapsceñe laat mannen en vrouwen in een vredig staakt-het-vuren door elkaar kluwen.

Maar dat zijn zowat de enige rustpunten in de emotionele stroom waarop *Ottone*, *Ottone* drijft en die de voorstelling uiteindelijk laat exploderen in destructieve agressie. Drusilla blijft keer op keer neervallen op een stapel lakens waaronder ze haar geliefde Ottone vermoedt. Hij is er echter al lang onderuit gekropen. Iets later krijgt Ikeda een monoloog, die uitgroeit tot razen, stotterend tieren, woorden braken. Al even ijzingswekkend is Natalia Espinet die eerst haar emmer water over zich heen trekt en dan uitbreekt in een vernietigende solo. Het lijkt wel of de danstaal van De Keersmaecker mee explodeert.

Nergens wordt de emotionaliteit pathetisch want het 'maaksel' blijft zichtbaar. Ikeda breekt haar monoloog af met een doodnormaal, relativerend "trop tard". Het gehuil van Amor wordt voortgebracht door een ballon die De Mey langzaam laat leeglopen.

Liefde wint het van deugd en rijkdom, is de moraal van Monteverdi's *L'incoronazione di Poppea*. In *Ottone*, *Ottone* verschijnt aan het einde niet een triomferende Venus, maar wordt de liefde in de figuur van Michèle Anne De Mey geblinddoekt, rondgesold in een zetel of letterlijk bespeeld als een instrument. Ze moet, gekwetst en machteloos, toezien op het weinig fraais dat mannen en vrouwen met elkaar aanrichten. Mij verging het niet anders.

Hildegard De Vuyst

OTTONE, OTTONE, ROSAS; muziek: Claudio Monteverdi; choreografie en kostuums: Anne Teresa De Keersmaecker; dramaturgie: Marianne Van Kerkhoven; decor: Herman Sorgeloos en Anne Teresa De Keersmaecker; productie: De Munt, Kaaitheater, Théâtre de la Ville en Rotterdam '88; met: Nicole Balm, Nordine Benchorf, Michèle Anne De Mey, Oscar Dasi Perez, Natalia Espinet I Valles, Pierre Droulers, Nadine Ganase, Jean-Luc Ducourt, Fumiyo Ikeda, John Jasperse, Kitty Kortés Lynch, Vicente Saez, Nathalie Million, Wouter Steenbergen, Johanne Saunier en Mark Willems.